

Seat No. : _____

ND-107

November-2021

LL.B., Sem.-V

304 : Public Interest Lawyering

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 60

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

(2) નીચેના પૈકી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1. જનહિતવાદનું ઉદ્દગમસ્થાન, સ્વરૂપ અને ખ્યાલ સમજાવો ભારતમાં જનહિતવાદનાં વિકાસની ચર્ચા કરો.
2. જનહિતવાદને પ્રસિદ્ધિવાદ બનતો અટકાવવામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના પ્રદાનની ઉચિત કેસો સહીત ચર્ચા કરો.
3. સર્વોચ્ચ અદાલતે જનહિતવાદની મદદથી કઈ રીતે કસ્ટડીમાં હિંસા અને કસ્ટડીમાં થતા મૃત્યુને રોકવા કેવી રીતે પ્રયત્નો કરેલ છે તે યોગ્ય ચુકાદાઓ સહીત સમજાવો.
4. ગુજરાત હાઈકોર્ટ પી.આઈ.એલ. રૂલ્સ, 2010 ની મહત્વની જોગવાઈઓ સમજાવો.
5. “જનહિતવાદ રાજકારણીઓને તેમની હુકુમત અને સત્તાનો દુરુપયોગ કરતા અટકાવે છે.” આ વિધાનની સર્વોચ્ચ અદાલતના વિવિધ ચુકાદો સહીત ચર્ચા કરો.
6. નીચેના પૈકી ગમે તે બે કેસોની ચર્ચા કરો :
  - (a) કોમન કોઝ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (AIR 2018 SC 1665) (સ્વમાન સહીત મૃત્યુના અધિકારના અનુમોદન તેમજ માર્ગદર્શિકાઓ અંગેનો કેસ)
  - (b) વિશાખા વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન (AIR 1997 SC 3014)
  - (c) એમ.સી. મહેતા વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (તાજ ટ્રેપેઝિયમ કેસ) (AIR 1997 SC 734)
  - (d) નિલાંબતી બેહરા વિ. સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા (AIR 1993 SC 1960)

Seat No. : _____

ND-107

November-2021

LL.B., Sem.-V

304 : Public Interest Lawyering

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer any **three** questions from the following.

1. Explain in detail the origin, nature and concept of Public Interest Litigation. Discuss about its development in India.
2. Discuss with appropriate cases the role of the Supreme Court of India in preventing the Public Interest Litigation to become Publicity Interest Litigation.
3. How the Apex Court has with the help of Public Interest Litigation tried to prevent the Custodial Violence and Custodial Death incidents through its judgments ? Explain with relevant cases.
4. Explain the salient features of the Gujarat High Court PIL Rules, 2010.
5. “Public Interest Litigation restricts the politicians to exceed or abuse their jurisdiction and powers.” Discuss in the light of various decisions of the Supreme Court of India.
6. Discuss any **two** cases from the following :
  - (a) Common Cause v. Union of India (AIR 2018 SC 1665)
(Decision Enshrining Right to die with dignity and giving guidelines for Passive Euthanasia)
  - (b) Vishaka v. State of Rajasthan (AIR 1997 SC 3014)
  - (c) M. C. Mehta v. Union of India (Taj Trapezium Case) (AIR 1997 SC 734)
  - (d) Nilambati Behra v. State of Orissa (AIR 1993 SC 1960)